

учасниками АТО, тижні патріотичної тематики, дні нової книги, диспути, а також книжкові виставки.

У бібліотеці створено електронно-інформаційний ресур-документи, статті, автореферати; матеріали конференцій патріотичної тематики відображаються в електронному каталозі.

Водночас, процес виховання відбувається не лише через живе спілкування зі студентами, а також через мережу Інтернет. Адже бібліотека не має можливості, наприклад, демонструвати фільми з національної історії або проблем сучасності, організовувати прослуховування українських пісень. Але через соціальні мережі можемо заохочувати молодь до всебічного та більш глибокого ознайомлення з національною духовною культурою. Так, на сторінці бібліотеки у Facebook виставлено посилання на статтю "10 фільмів незалежності України": поетичне, патріотичне і соціальне кіно.

Нині ми переконались: за рівнем свідомості, реальним **прагненням до змін та готовністю нести відповідальність за майбутнє суспільство суттєво випереджає владу**. Сучасна молодь сприймає все, що відбувається в країні з загостреним почуттям патріотизму та справедливості. Вона творитиме нову державу – з рівними можливостями для всіх.

ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОСТІ ТА ПАТРІОТИЗМУ В МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ {Тези}

Шаєвська О.В.,

бібліотекар II категорії сектора абонементу

Важливою складовою гуманітарної політики будь-якої держави є молодіжна політика, а найактивнішим прошарком населення – його молоде покоління, яке, з одного боку, є носієм традиційних, притаманних певному народу цінностей, духовної та культурної спадщини, а з

іншого боку, завжди є більш відкритим до нових реалій сьогодення.

Але все починається з дитинства. Саме в сім'ї створюється психологічна основа орієнтації майбутнього громадянина, закладаються перші поняття про малу Батьківщину. При народженні дитини вже з молоком матері передається й почуття патріотизму. Далі, в процесі батьківського виховання, на зразках казкових героїв у дитячій свідомості формується відповідне розуміння добра і зла. Діти вдома слухають розповіді дідусів і бабусь, з яких із гордістю дізнаються про героїчні і трудові подвиги своїх рідних. Черговим етапом є дитячий садочок, потім – школа. Дитина виховується в колективі, серед своїх однолітків, де дуже важлива роль у цьому процесі відведена вихователю та вчителю.

До вищих навчальних закладів приходять вже переважно сформовані сім'єю і школою особистості, тому важко займатися перевиховуванням. Мова може вестися про доповнення, поглиблення, збагачення духовності і патріотичної налаштованості студентів.

Процес впровадження системи патріотичного виховання у вищих навчальних закладах може здійснюватися **в чотирьох формах**, як: **навчальний предмет; міжпредметна форма діяльності в рамках освітянського простору; організація виховної роботи; організація студентського життя, що сприяє демократичній поведінці.**

Велика роль у процесі формування патріотизму у молодого покоління належить саме бібліотекам навчальних закладів. Реалізація завдань має здійснюватися шляхом координації роботи бібліотеки ВНЗ з управлінням у справах сім'ї та молоді, з іншими бібліотеками, закладами освіти, культури, спілкою письменників, засобами масової інформації, молодіжними, юридичними, громадськими організаціями тощо. Саме бібліотека, що

має високий духовний та інтелектуальний потенціал, володіє безцінними книжковими скарбами, може здійснювати значний вплив на формування патріотичного світогляду студентів.

В останні роки все більш помітною була поступова втрата нашим суспільством традиційно патріотичної свідомості. У свідомості суспільства одержали широке поширення байдужість, егоїзм, індивідуалізм, цинізм, невмотивована агресивність, зневажливе ставлення до держави і соціальних інститутів. Об'єктивні та суб'єктивні процеси, що відбуваються сьогодні в Україні, істотно загострили національне питання. У даних умовах не слід забувати, що патріотизм завжди займав особливо важливе місце в українській культурі, як в політичній, так і в духовній. **Саме цінність патріотизму багато в чому визначила специфіку українського національного характеру, його менталітет і культуру.** Тому його недооцінка в умовах суспільства, що трансформується, може мати дуже негативні наслідки.

Єдність здорової національної ідеї та патріотизму визначає систему патріотичного виховання, важливою складовою якого є громадянськість. Саме поняття "громадянськість" вказує на сукупність духовних якостей особистості: високо розвинутих моральних якостей; зрілості й адекватності політичної та правової свідомості; почуття патріотизму, дотичності до історії своєї Вітчизни та її народу; усвідомлення себе як повноправного члена соціальної громади, громадянина своєї країни, повага до громадянських прав та обов'язків, визначених Конституцією України.

Важливою складовою патріотизму є духовність, тому, у свою чергу, духовне виховання є частиною патріотичного виховання. Духовність, мораль – це ядро, основа, фундамент людини, людства, фундамент будь-якої країни.

За даними соціологічних досліджень, проведених Державним інститутом розвитку сім'ї та молоді, встановлено, **що ціннісні орієнтири у молодіжному середовищі утворюють систему, яка трансформується відповідно до соціально-економічних умов.** Головним пріоритетом для сучасної молоді є здоров'я (66% молоді). Гроші і кар'єра важливі для 45% молоді. Створенню сім'ї віддають перевагу 38% молоді, а вільному кохання – 18%. Незначна частина молоді визначає важливість таких проблем, як небезпека руйнування вітчизняної культури – 13%, міжнаціональна напруженість та націоналізм – 8%. Лише 9% опитаних молодих чоловіків і 14% молодих жінок визначили кризу моралі як одну з найбільш гострих проблем сучасного українського суспільства.

Одним із факторів, що позитивно впливає на формування у молоді високих моральних якостей, є реалізація у молодіжному середовищі інформаційно-просвітницьких програм та заходів патріотичного спрямування на засадах суспільної моралі.

БІБЛІОТЕКА ВНЗ В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРИОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ {Тези}

***І. В. Бевз, завідувач відділу
Наукової бібліотеки ЧДІЕУ***

Значна роль у процесі формування патріотизму у молоді належить саме бібліотекам ВНЗ. Адже сучасна **бібліотека – не просто книгозбірня, а центр освіти, духовності і культури.** У цьому руслі перед бібліотеками постає безліч питань. Як виховати у молодого покоління почуття любові до Батьківщини, відчуття гордості за її історичне минуле? Які зусилля докласти для формування у молоді розуміння громадянського обов'язку і відповідальності перед суспільством? Питання національно-патріотичного виховання завжди знаходяться в центрі уваги фахівців нашої бібліотеки, які надбали